

GROENSPECIAL 14

WILT U INSPIRATIE OPDOEN VOOR EEN GROENE TUIN?
IN DEZE SPECIAL STAAN **HANDIGE TIPS** OM U OP WEG TE HELPEN.

ONDANKS REGEN VEEL ANIMO VOOR BLOEMBOLLENACTIE

Op 12 oktober stonden we voor iets heel leuks op het Albrechtshof in Zevenhoven. We deelden gratis biologische bloembollen uit. Een groot succes. Iedereen is dus klaar om voor groen te gaan. Een dankwoordje van ons aan de Dagwinkel. Vanwege het hele slechte weer mochten we onze kraam namelijk in de supermarkt inrichten.

De bloembollen die u plant, zijn niet alleen mooi om naar te kijken. Zij helpen ook insecten zoals vlinders en bijen in het (vroeg) voorjaar van voedsel te voorzien. Dit is belangrijk, omdat de bestuivers op hun beurt weer voor voedsel zorgen voor andere dieren zoals vogels. En voor ons, door bijvoorbeeld aardbeien, appels, courgettes en pompoenen te bestuiven.

Uit onderzoek blijkt dat de afname van insecten zo'n 75 procent is. In het vroege voorjaar is het tegenwoordig eerder warm. Boven de 15 graden worden de insecten wakker en bijen en hommels gaan vliegen. Doordat er dan onvoldoende voedsel is, raken ze uitgeput en gaan vaak dood. Met bloembollen helpt u bijen en hommels door deze moeilijke periode heen.

Beetje bij beetje groener

De afgelopen jaren plantten wij ook vroege voorjaarsbloeiers in gazons en op diverse andere plekken. Deze komen elk voorjaar opnieuw op. Door met ons mee te doen, maakt u niet alleen de buurt fleuriger, maar verbetert u ook uw thuisfront voor allerlei nuttige insecten. Laten we samen zo doorgaan en onze gemeente beetje bij beetje (nog) groener laten kleuren.

Wilt u dat de bloembollen elk jaar opnieuw bloeien? Laat het blad dan volledig afsterven. De uitgebloeide bloem kunt u afknippen, maar laat de rest zitten. Hierdoor gaan er zoveel mogelijk voedingsstoffen terug in de bol. Als u het blad weghaalt, zal de bol het jaar erna minder of zelfs helemaal niet bloeien.

BLADKORVEN OP TWINTIG LOCATIES

Bedankt voor uw leuke reacties op onze bladkorvenoproep. In oktober plaatsen we alle twintig bladkorven op de gekozen locaties in de dorpskernen. Helpt u mee om de bladkorven te vullen?

Bladkorf vol blaadjes? Wij komen één keer per week langs om de bladkorf te legen. Takken, snoeiafval en ander groen mogen gewoon in de gft-container of naar de Milieustraat.

Hier staan de bladkorven:

- Achtmorgenpad op parkeerplaats Tennisvereniging in Langeraar.
- Beerstratenlaan met hoek Churchillaan in Nieuwkoop.
- Beethovenlaan met hoek Mozartlaan in Nieuwkoop.

- Berkenlaan met hoek Achterweg in Nieuwkoop.
- Gruttoplein in Nieuwkoop.
- Halve Roe nabij vijver in Nieuwkoop.
- Bernhardlaan op grasveld in Nieuwkoop.
- Karhaak in Nieuwkoop.
- Schepengaten omgeving huisnummer 14 in Nieuwkoop.
- Blaasbalg 52 in Nieuwkoop.
- Jan van Blankenpad tegenover nummer 5 in Nieuwveen.
- Rugstreepad ter hoogte van nummer 24 in Nieuwveen.
- Essenlaan met hoek Berkenpad in Ter Aar.
- Hoogerheijdestraat tegenover nummer 5 in Ter Aar.
- Korteraarseweg tegenover nummer 96 in Korteraar.

- Van Schagenhof naast nummer 15 op het plein in Ter Aar.
- Vosholstraat met hoek Mijnsstraat in Ter Aar.
- De Dobbe tegenover nummer 6 in Noordeinde.
- H. Albrechtstraat naast nummer 76 in Zevenhoven.
- Ruygenborch in Zevenhoven.

WINNAARS 'DE GROENSTE TUIN' VERKIEZING 2023

Wij genieten na van alle prachtige inzendingen. Wat een schitterende, groene tuinen hebben dit jaar meegedaan. Het was daarom moeilijker dan ooit om drie winnaars te kiezen. Wel bijzonder om te zien dat er zo veel prachtige, groene tuinen in onze gemeente te bewonderen zijn. Daarvoor onze complimenten.

De winnaars van 'De Groenste Tuin' verkiezing 2023 zijn:

- Jose Noomen
- Susanne Micke
- Riet Spekman-Burgmeijer

Dier- en klimaatvriendelijk

José scoort met haar tuin wel heel veel pluspunten en prijst zichzelf gelukkig. Dat kunnen we ons voorstellen. Wat een fijne en diervriendelijke tuin met veel voedsel, verschillende beschutte plekken (ook voor nesten) en een zelfgemaakt, groot insectenhotel. Er is veel variatie (in bloeitijd) in de tuin, verschillende (fruit)bomen, vaste planten en een stukje met wilde bloemen die zich door de tuin uitzaaien voor vlinders en bijen.

Speciaal voor nachtvlinders is er een Kamperfoelie. Ook heeft José een moestuintje voor verse, onbespoten groente, kruiden en klein fruit, zoals appels en peren. In haar kasje heeft ze tomaten, pepers en basilicum. Haar moes- en siertuin geeft ze compost uit haar eigen compostbak. Die wordt onder andere gevuld met de mest van haar kippen. Ook de kikkers kwaken vrolijk in haar tuin door het fijne vijvertje. Daarnaast voelen vogels zich welkom door alle vogelhuisjes en vogelvoederplekken. Schuilen kunnen ze ook in de blauweregen of de acaciabomen.

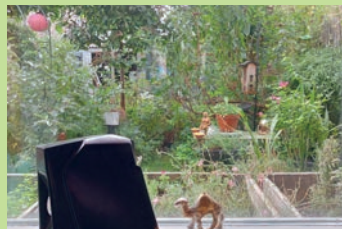

José haar tuin is ook een klimaatvriendelijke tuin. Aan iedere dakgoot zit een regenton gekoppeld zodat altijd regenwater op voorraad is. Daarnaast heeft ze twee groene (sedum)daken. Goed voor de wateropvang en allerlei insecten. De tuin is grotendeels groen en heeft groene heggen. Er zijn paden gemaakt van boomschors waardoor regenwater makkelijk weg kan zakken. Dit is 'De Groenste Tuin' van de gemeente Nieuwkoop in 2023.

"Heerlijke, groene jungle"

Susanne heeft een 'heerlijke, groene jungle' zoals ze dat zelf ook zegt. Ze laat zien dat een kleine tuin ook een groene oase kan zijn. Zelfs negentig procent van haar tuin is groen. Ondanks de oppervlakte staan er vier bomen en veel struiken en planten die in verschillende periodes van het jaar in bloei staan. Ook groenblijvende soorten in de winter. Daarnaast is de schutting goed begroeid. Dat is fijn voor allerlei vogels zoals de koolmezen, roodborstjes en mussen die haar tuin graag bezoeken. En egels waar ze ook een rustplaats voor heeft gemaakt.

Maar ook aan de insecten is gedacht met meerdere rommelhoekjes en kleine insectenhôtels, waaronder eentje speciaal voor vlinders. In de tuin staat een bloeiende klimop, vlinderstruik en appelboom. Maar ook drie moestuinbakken voor allerlei kruiden en groenten. Goed voor mens en dier. Ondanks de hoeveelheid groen heeft ze zelf ook de ruimte om lekker in de tuin te zitten. Er is genoeg moois te ontdekken in deze tuin.

Klein en groen

De tuin van Riet is opnieuw een mooi voorbeeld van een redelijk kleine tuin die ook heel groen kan zijn. Door de verschillende soorten beplanting en bloemen is het een fijne plek voor veel bijen, vlinders en andere insecten. Ook voor andere dieren is het geschikt zoals egels en padden. Er zijn genoeg verstoppiekjes en door de open, lage en begroeide schutting kunnen ze zich makkelijk van tuin naar tuin verplaatsen.

Verder heeft Riet allerlei struiken, (fruit)bomen, bloembollen, kruiden, eenjarige en vaste (moestuin) planten die bloeien van het voorjaar tot in de herfst. Zo is er voor een lange periode voedsel beschikbaar voor verschillende soorten insecten.

Tot slot zijn er genoeg extraatjes zoals een regenton, insectenhotel, vogelhuisje en vogeldrink- en voederplaats. Wat een diervriendelijke tuin!

HERFST IS HET IDEALE SEIZOEN VOOR PLANTEN BOLLEN EN PLANTEN

Het najaar is het ideale seizoen voor het planten van bomen, bollen en vaste planten. Want door te planten in de herfst kunnen de wortels goed aarden en geniet u in het vroege voorjaar al van een groene en bloeiende tuin. Planten in het najaar heeft nog meer voordelen.

Water besparen

Het grootste verschil tussen voor- en najaar is natuurlijk het weer. In de afgelopen jaren hebben we vaak een droge lente gehad waarin we jonge plantjes soms wekenlang water geven.

In de herfst regent het gewoonlijk meer dan in het voorjaar en is de luchtvochtigheid hoog. Ook zijn de nachten langer en ligt er meer dauw. Dat betekent dat uw planten minder snel uitdrogen en het scheelt zowel gebruik van kraanwater als tijd.

Wortelgroei

In het najaar is de bodem nog opgewarmd door de zomer. Bomen, struiken, vaste planten en bollen kunnen makkelijker worden geplant of verplant, omdat ze in 'slapstand' zijn. Zo kunnen ze makkelijker voeding en water opnemen op momenten dat het moeilijk wordt. Dit zijn de ideale omstandigheden voor wortelgroei en de ontwikkeling van sterke planten.

Winterslaap

Een voordeel ten opzichte van planten in de lente is dat de planten zich in het najaar al voorbereiden op de winter door voedingsstoffen op te slaan in hun wortels en takken. Ze kunnen rustig wortelen voor hun winterslaap en steken geen energie in het maken van nieuwe takken. Planten die u in het najaar koopt, zijn bovendien al volledig ontwikkeld.

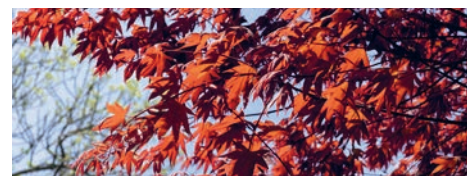
Vaste planten

In het begin van de herfst kunt u alles wat u in een pot koopt in de tuin zetten. Vaste planten en bloembollen kunt u in het najaar tegelijkertijd planten. Planten (en boompjes) die u met kluit koopt of met schoongespoelde wortels zijn juist geschikt om in de tweede helft van het najaar te planten. Kijk dan eens rond in uw tuin... Zijn er tegels die u kunt vervangen door groen?

Groot aanbod

Zodra de planten in rust gaan, kunnen bomen, heesters en vaste planten uit de vollegrond gehaald worden. Kwekers slaan deze planten bijvoorbeeld op in koelcellen voor levering in het hele winterhalfjaar. In oktober en november is bij kwekerijen het aanbod van bomen, heesters, rozen en haagplantsoen groot. De planten kunnen meteen op hun eindbestemming de grond in. Plantmateriaal uit de vollegrond is vaak goedkoper.

Nazomer

September en oktober zijn vaak prachtige nazomermaanden waarin u heerlijk buiten bezig kunt zijn voordat de vorst begint. In het najaar kan een tuin er bovendien waanzinnig mooi uitzien, met warme herfstkleuren. En planten die dan bloeien zijn van groot belang voor vlinders en bijen, zij kunnen nog even bijtanken wanneer veel planten al uitgebloeid zijn. Wie in het najaar op slimme wijze aan de slag gaat, kan het hele jaar door genieten van een levendige tuin.

Een bloeiende lente... plant u in de herfst! Kijk voor meer planttips in het najaar op www.plantmee.nl.

EEN SCHUTTING OF EEN HAAG, GA VOOR GROEN

Misschien wilt u uw tuin (letterlijk) op de schop nemen. Misschien komt er ook een nieuwe afscheiding. Maar wat kiest u dan: een schutting of een haag? Een haag is milieuvriendelijker, goedkoper, gaat langer mee, trekt vogels en andere dieren aan en biedt bescherming tegen de hitte.

Een voordeel is ook dat u een haag zelf kunt planten; bij een schutting is dat nog niet zo eenvoudig. Een haag gaat bovendien langer mee dan een schutting of tuinscherm. Als u kiest voor een beuk of haagbeuk staat de haag er over vijftig jaar nog; een houten schutting redt dat niet. Er zijn nog meer voordelen:

- **Een haag houdt de tuin koel.** Het geeft niet alleen schaduw, maar koelt ook nog door water te verdampen. De kans dat een haag door harde wind omwaait of scheef zakt, is vele malen kleiner dan bij een schutting.
- **Een haag is één groot vogelnest.** In de zomer vinden veel vogels – mussen, merels en lijsters – verkoeling en in de winter bescherming tegen de kou. In de haag vinden ze ook insecten en soms bessen als voedsel.
- **De haag biedt beschutting.** Kijk niet vreemd op als u in uw tuin opeens een egel ziet of kikkers. Deze dieren kunnen door een haag kruipen.
- **Hagen dempen geluid beter dan een schutting.** Het klinkt gezelliger en minder hol in de tuin.
- **Een bloeiende haag is goed voor bijen.** Het is een voedselbron voor bestuivers.

Tips voor beplanting

Wie graag het hele jaar een groenblijvende haag wil, kan bijvoorbeeld kiezen voor een taxus, Portugese laurierkers, olijfwilg, hulst, vuurdoorn of de Japanse hulst. Deze houden het jaar rond haar blad en hoeft u maar één keer per jaar te snoeien. Stekelige planten zoals de vuurdoorn, meidoorn en berberis geven extra bescherming. Haagsoorten zonder stekels zijn onder andere beuk, haagbeuk, veldesdoorn en liguster.

Snoeien

Als u kiest voor coniferen zoals een cipres mag u er rekening mee houden dat u minstens twee keer per jaar de schoeischeer gebruikt. Snoei elk jaar de haagplanten aan de zijkanten. Snoei de haag zo dat hij onderaan iets breder is dan bovenaan. Dan groeit hij mooi gelijkmatig vol. Als de haag de gewenste hoogte heeft, kan ook bovenaan gesnoeid worden. Het is bovendien slim om even te overleggen met de burens. Misschien helpen ze wel mee.

Planten

Een haag planten is niet zo moeilijk. De beste tijd is vanaf november. Dan kunt u bundels haagplanten met schoongespoelde wortels via de tuincentrum of de hovenier bestellen. Haagplanten in pot kunt u ook op andere momenten in het jaar planten. Wanneer u de haag in uw eigen tuin plant, houd dan minstens vijftig centimeter afstand tot de perceelgrens.

Graaf een sleuf van ongeveer veertig centimeter diep en veertig centimeter breed en maak de grond goed los. Gebruik eventueel compost. Span een touwtje om een mooie rechte rij te krijgen. Vier planten per meter volstaan voor een mooie, dichte haag. Plant net zo diep als ze op de kwekerij gestaan hebben (ongeveer vijf centimeter boven de eerste wortels). Druk de grond aan en geef de planten water.

Klimplanten

Wie onlangs een schutting of tuingaas heeft laten zetten, kan de tuin nog groener maken door er klimplanten tegenaan te zetten. Bijvoorbeeld de klimop, blauwereggen, kamperfoelie, klimroos, clematis of een bramen-, bessen- en druivenstruik. Er zijn ook kant-en-klaar hagen, zo heeft u meteen een groen resultaat in uw tuin.

